

Jumalateenistus Nõos P, 06.03.22 kell 11.00, *Invocavit*

Lektsioonid: 1Ms 3:1–7; Hb 4:14–16

Pihikõne: Sk 8:19

Jutlus: Hb 4:14–16

Laulud: 316 (1–6); 75 (1–3, 4); 272 (1–3); 265 (1–5)

Et meil nüüd on suur ülempreester Jeesus, Jumala Poeg, kes on läbinud taevad, siis hoidkem kinni usust, mida me tunnistame! Sest meil pole niisugune ülempreester, kes ei suuda kaasa tunda meie nõrkustele, vaid selline, kes on olnud kõigiti kiusatud nii nagu meie, ja siiski ilma patuta. Läki siis julgusega armu aujärje ette, et me halastust saaksime ja armu abiks leiaksime parajal ajal!

Eile toimus Rõngu pastoraadis meie Valga praostkonna inimeste korraldatud oikumeeniline naiste palvapäev. Naisi oli koos üle neljakümne. Samal ajal pidasid seitse meest teises ruumis piiblitundi. Seal ütles üks vend, et ta on pärast sõja algust Ukrainas hakanud Piiblile teise pilguga vaatama: ta nägevat teatud piiblikohti uues valguses.

Pean ütleva, et tunnen ise sama. Täna kirjakohas kõnetavad mind kõige rohkem selle kirjakohta kolmanda ehk Hb 4:16 salmi sõnad „halastus“ ja „arm“, mida Jumal meile Jeesus Kristuse lunastustöö tõttu meile kingib parajal ajal. Teadsin ju varemgi, et Jumalalt tulevad Jeesuse Kristuse kaudu meile, inimestele halastus ja arm. Kuid vajadust halastuse ja armu järele tunnetan eriliselt just praegu, olukorras, mil ühiskond ja kultuur, milles elame, on ohtu sattunud.

Piibliteadlased arvavad, et see „paras aeg“, millal Jumala arm ja halastus Hb järgi meile kingitakse, on ühest küljest igas meie kiusatuses ja kitsikuses, mis elus ette tulevad. Teisalt on see „paras aeg“ aga kindlasti viimne kohus, nagu kinnitavad Hb kirjakohtad mujal, nt Hb 9:27: „...inimestele on seatud üks kord surra, pärast seda on aga kohus.“

Kurval kombel aga ei hakka inimene tõsiselt mõtlema igavese kohtu peale enne, kui ta ei kohtu kriisiga siin elus. Võib-olla mõtleb ta sel juhul kuidagi nii: kui siin elus juba nii suur ahistus võib olla, siis mis veel viimses kohtus! Või teisisõnu: inimesel tekib „ahistuse“ mõistele parem sisu ja ta võib selle tõttu paremini kujutleda seda ahistust, mis võib tulla viimses kohtus.

Niisiis on praegu, arvan, iga eurooplase ja kaudsemalt ehk ka iga maailmas elava inimese jaoks jõudnud kätte aeg, mil vajatakse abi.

Abi vajatakse nii üksikisiku kui ühiskondlikul tasandil.

Ukrainlastel seal Ukrainamaal on praegu puudus kõigest maisest. Ukraina kaitsjail relvajõust, toidust-joogist, ravimeist, unest, tervisest ja laiemalt füüsilisest jõust. Ukrainast põgenevaid inimestel transpordist, samuti eelnimetatud igapäevaelu tarvetest, unest ja füüsilisest jõust.

Ukrainlaste lähedastel ja sugulastel, kes elavad väljaspool Ukrainat, sh Eestis, on puudu südamerahust, sest mure oma lähedaste ja sugulaste pärast murrab meele.

Eurooplastel, eriti Venemaaga piirnevais riikides (sh Eesti), ja kindlasti suurel osal maailmast väljaspool Euroopat on puudus turvatundest ja samuti südamerahust, sest reaalsus on niivõrd palju erinev sellest, millega inimesed olid harjunud veel kümme päeva tagasi. Sõjamõtetega on raske harjuda.

Vene rahval tagalas ja võib-olla isegi osal (võib-olla suurel osal) Ukrainas sõdivast Vene sõjaväest on puudus selgusest, mis toimub. Vene rahvas ei saa võib-olla hästi arugi, mis toimub ja sõjavägi ei saa aru, miks see toimub.

Niisiis vajavad kõik inimesed praegu abi rohkem kui võib-olla kogu nende terve elu jooksul seda kunagi tarvis on läinud.

Iseasi, kuidas keegi seda abi taotleb. Ukrainas sõdivad Ukraina sõdurid ja tsiviilisikud paluvad lääneriikidelt relva- ja humanitaarabi. Põgenikud paluvad transpordiabi ja varjupaika sõbralikes riikides. Ukrainlaste kaugel elavad lähedased püüavad leida oma sõjakolde asuvate lähedastega kontakti. Sõbralike riikide elanikud püüavad oma hirmu ja ängi leevendada abitegevuse ja toetusüritustega sõdiva Ukraina toetuseks. Vene sõjavägi ja rahvas aga abistavad kahjuks end n-ö pea liiva alla peitmiseks, et venitada vastusega küsimusele, milleks seda sõda tarvis oli.

Hb autor aga kutsub meid üles saama abi sellest, et me astume Jumala armu aujärje ette.

Hb autori mõttes on Jumala aujärje puhul piibliteadlaste arvates VT-s kirjeldatud seaduselaeka kullast kaas, n-ö lepituskaas. Sellest kõneleb 2Ms 25:21j: „Aseta lepituskaas laekale peale ja pane laekasse tunnistus, mille ma sulle annan! Seal ma siis ilmutan ennast sulle ja kõnelen sinuga lepituskaanel mõlema keerubi vahel, mis on tunnistuslaeka peal, kõigest, mida ma sind käsin Iisraeli lastele öelda.“

Jutt pole siis ei vähemast kui kohtumisest Jumala auhiilgusega ehk, lihtsamalt öeldes Jumalaga. Vaid selline kohtumine annab meile meie ahistuses abi, abi armu ja halastuse näol!

Kuidas me sinna seaduselaeka kullast lepituskaane juurde pääseksime? Kuidas pääsevad sinna ukraina sõdurid, tsiviilisikud, põgenikud, nende lähedased, murelikud inimesed Euroopas ja kogu maailmas, Vene rahvas ja relvajõud?

Mõistate muidugi, et mu küsimus on retooriline. Me kõik teame vastust, ja vastuse teatas meile ju ka meie kirjakohas apostel ise. Seaduselaeka kullast lepituskaane juurde me pääseme kõik tänu Jeesusele Kristusele. Me ei pea kuhugi minema, võtma ette pikka ja ohtlikku teekonda, et selle lepituskaane juurde jõuda ja Jumalaga kohtuda. Sest Jeesus on öelnud Mt 28:20: „Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni.“

Paljud on selle kümne sõjapäeva jooksul ka Jumala halastuse ja armu abi poole õhanud. Kui kuulata intervjuusid ukraina sõdurite ja tsiviilisikutega, siis kostuvad alatasa väljendid „me palvetame“ ja „Jumal aitab“. Usun, et just tänu sellele ukrainlaste kaitsetahe ongi nii suur ja nad on nii tublisti hoolimatule ja rohmakale vastasele vastu pannud.

Kindlasti palvetatakse ukrainlaste hea käekäigu eest ka kõigi maade kristlaste ringides, teame seda ju ka omast käest. Millist efekti see annab?

Üks Eesti kogudus jagas 28. veebruaril sotsiaalmeedias Ukraina rindelt saadud sõnumit kristlastele: „Saime eile õhtul alljärgneva teate oma sõbralt Kiievest. Tahan julgustada teid tuttavate sõdurite ja teiste inimeste käest saadud sõnumitega, mis on jõudnud meieni sõja erinevatelt rinnetelt. Nad räägivad: „Teie palved on tuntavad. Mõnikord juhtub midagi täiesti seletamatut, justkui nähtav käsi juhib kuule ja laske meist kõrvale, nõnda et need ei taba meid. Oleme saanud võite väga rasketes situatsioonides, otsekui keegi juhiks neid. Muutume nähtamatuks vaenlasele, kuid ise näeme neid täielikus pimeduses ning teame mida teha ning kuidas toimida. See kõik julgustab meid ja annab jõudu. Usume, et Issand Jeesus kaitseb Ukrainat. Me palume, ärge lõpetage oma palveid, vaid palvetage jätkuvalt edasi. Me vajame teid!““

See, et sõja üheteistkümnendal päeval pole toimunud agressori loodetud läbimurret Ukraina Vabariigi hävitamiseks, on kindlasti Jumala töö, kes on kinkinud oma halastuse ja armu abi rünnaku alla sattunud rahvale!

Jutluse lõpuossa sobiks nüüd ülistus Temale, kelle tõttu selline võimalus seaduselaeka kuldse lepituskaane ette tulla on üldse tekkinud, meie Önnistegijale, Issand Jeesus Kristusele.

Hb nimetab Jeesust Kristust suureks ülempreestriks, kes on läbinud taevad. Ehk siis Jeesus Kristus on inimesi ja Jumalat ühendav inimene ja Jumal, keda pole kammitsenud kaduvus. Ta on läbinud taevad, selle sfääri, mis jääb inimeste ja Jumala vahele. See sfäär on ohtlik ja läbipääsmatu lihast ja verest inimesele, sest seal võimutsevad taevaalused vaimud ja nende peamees kurat.

Mitte ükski lihast ja luust inimene ei suudaks vastu seista kuradi kiusatustele, millest lugesime ennist altaris. Kuid Jeesus suutis seda teha. Veelgi enam, Jeesus suutis jääda kogu oma maise elu jooksul patutuks ning isegi surra patutuna, ehkki ta oli inimeste poolt süüdi mõistetud suurimas mõeldavas patus, Jumala teotamises.

Tõelise ülempreestrina tegi ta seda kõike mitte iseenda austamiseks, vaid inimkonna aitamiseks jõuda seaduselaeka kullast lepituskaane juurde ja kohtuda Jumalaga. Ja mitte ainult kohtuda, vaid ka Jumala ees õigena seista.

Niisiis aitab Issand Jeesus Kristus meid nii siin kui ka igavikus, „parajal ajal“, nagu ütleb Hb autor. Selleks tuleb meil, nagu apostel ütleb, hoida kinni oma usust, mida me tunnistame.

Hoida kinni sellest, et usume Jumalasse, kõigeväelisse Isasse, taeva ja maa Loojasse.

Hoida kinni sellest, et usume Jeesusesse Kristusesse, meie Issandasse, kes on saanud täiesti meie sarnaseks inimeseks – me kõik võime end Temas ära tunda – ja kes on saanud tunda suurimaid

inimlikke katsumusi. Siiski pole Ta neile järele andnud ja on nõnda võitnud surma, kolmandal surmapäeval surnuist üles tõusnud.

Meil tuleb hoida kinni sellest, et usume Pühasse Vaimusse, kes meid siin maa peal reaalselt aitab, kui tuleb paras aeg. Paras aeg tuleb aga alati siis, kui Issand näeb meie ahistuse suurust ja tuleb appi. Sest Jumal on ustav, kes ei luba meid kiusata rohkem, kui me suudame taluda, vaid koos kiusatusega valmistab ka väljapääsu, nii et me suudame taluda (1Kr 10:13).

Aamen.